

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 17.12.2019, klo 13:00 - 15:49

Paikka Tammerkoski-sali

Käsitellyt asiat

- § 133 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 134 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 135 Hiedanranta Ky:n osakkuus- ja hallinnointisopimus**
- § 136 Pirkanmaan Voimia Oy:n osakassopimuksen muuttaminen ja omien osakkeiden hankinta- ja myyntivaltuutuksen antaminen sekä osingonjaosta päättäminen**
- § 137 Tampereen kaupungin omistamien Hermia Yrityskehitys Oy:n osakkeiden myynti**
- § 138 Tampereen Keskuspuhdistamo Oy:n osakaskuntien vastaukset Tampereen ehdotettavaan vesiliiketoiminnan selvitykseen**
- § 139 Säätiön hallituksen ilmoitus (Salassa pidettävä)**
- § 140 Jäsenen nimeäminen Tammenlehväsäätiön hallitukseen loppukaudelle 2020**
- § 141 Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan nimeäminen Tampereen Oopperatoimintasäätiölle vuodelle 2020**
- § 142 Tiedoksi merkittävät asiat**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Salmi Pekka, 1. varapuheenjohtaja
Helimo Matti
Rokosa Inna, varajäsen
Sasi Ilkka
Sirniö Ilpo
Suoniemi Juhana, varajäsen
Torkkola Sinikka

Muut saapuvilla olleet

Lyly Lauri, pormestari, poistui 15:38
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja, esittelijä
Vuojolainen Arto, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja
Lindell Raija, viestintäpäällikkö
Aarnio Jouko, kaupunginlakimies, sihteeri
Vehmaanperä Karoliina, hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä
Salonen Janne, rahoituspäällikkö, poistui 13:45
Suojanen Sami, controller
Jokinen Timo, toimitusjohtaja/Pirkan opiskelija-asunnot Oy, saapui 14:18, poistui 14:40
Salminen Pekka, hallituksen puheenjohtaja/Pirkan opiskelija-asunnot Oy, saapui 14:18, poistui 14:40
Hurme Marko, toimitusjohtaja/Koy Tampereen Monitoimiareena, saapui 14:42, poistui 15:03

Poissa

Ahonen Reeta
Caglayan Merve
Liimola Anne

Allekirjoitukset

Kalervo Kummola
Puheenjohtaja

Jouko Aarnio
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Pekka Salmi

Sinikka Torkkola
S:t 133-135 ja 137-142

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Inna Rokosa
§ 136

muut allekirjoittajat

Karoliina Vehmaanperä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi Tampereen kaupungin internetsivuille
www.tampere.fi
27.12.2019

Karoliina Vehmaanperä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 133

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kokouskäsittely

Konsernijaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden rahoituspäällikkö Janne Saloselle ja controller Sami Suojaselle tämän kokouksen ajaksi.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 134

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Pekka Salmi ja Sinikka Torkkola (varalle Inna Rokosa ja Matti Helimo).

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Pekka Salmi ja Reeta Ahonen (varalle Anne Liimola ja Sinikka Torkkola).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 23.12.2019.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, § 135, 17.12.2019

Kaupunginvaltuusto, § 57, 15.04.2019

§ 135

Hiedanranta Ky:n osakkuus- ja hallinnointisopimus

TRE:1178/14.02.00/2019

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, 17.12.2019, § 135

Valmistelija / lisätiedot:

Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Hankekehityspäällikkö Juha Kaivonen, puh. 040 680 0179 ja lakimies Jyri Nuojua, puh. 044 430 9030, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Hiedanranta Ky:n osakkuus- ja hallinnointisopimus hyväksytään.

Konsernijohtaja oikeutetaan tarvittaessa tekemään sopimukseen vähäisiä ja teknisluonteisia korjauksia ja päivityksiä.

Kokouskäsitely

Janne Salonen poistui kokouksesta asiasta käydyn keskustelun jälkeen.

Perustelut

Tampereen kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 15.4.2019 § 57 yhtiöittää Hiedanrannan kehitysohjelman. Hiedanrannan Kehitys Oy ja Hiedanranta Ky ovat päätöksen mukaisesti perustamisvaiheessa.

Hiedanrannan Kehitys Oy vastaa Hiedanrannan kehittämisestä ja toteuttaa sille siirrettäviä julkiseen palveluun rinnastettavia tehtäviä.

Hiedanranta Ky on yhtiö, jonka keskeinen tehtävä on kehittää sen hallitsema maaomaisuus sisällöllisestä tavoitteesta tonteiksi, infrastruktuuriksi ja lopputilanteessa eläväksi, kestäväää kaupunkirakentamista toteuttavaksi kaupunginosaksi.

Laaditulla osakkuus- ja hallinnointisopimuksella sovitaan Hiedanranta Ky:n hallinnoinnista yhtiömiesten kesken ja täydennetään yhtiösopimusta. Sopimusosapuolet ovat Tampereen kaupunki vastuunalaisena yhtiömiehenä, Hiedanrannan Kehitys Oy äänettömänä yhtiömiehenä ja Hiedanranta Ky. Sopimuksen voimaantulo edellyttää molempien yhtiömiesten hyväksynnän.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Konsernijaostolla on hallintosäännön 16 § 7 kohdan mukaan toimivalta päättää osakassopimusten hyväksymisestä.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Sami Suojanen, Janne Salonen, Juha Kaivonen, Jyri Nuojua, Tero Tenhunen, Markus Kiviaho

Liitteet

1 Liite koja 17.12.2019, Osakkuus- ja hallinnointisopimus

Kaupunginvaltuusto, 15.04.2019, § 57

Valmistelijat / lisätiedot:
Arto Vuojolainen, Teppo Rantanen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Tampereen kaupungin omistamilla maa-alueilla on arvioiden mukaan myös kohteita, joissa on pilaantunueita maita. Pilaantuneista maista tulee toteuttaa vaiheittain kokonaiselvitys, jossa ensin selvitetään alueet ja toisessa vaiheessa hallintasuunnitelma ja riskiarviot. Selvitystyö aloitetaan Hiedanrannan teollisuusalueesta.

Eriävä mielipide

Aarne Raevara esitti asiaan eriävän mielipiteensä.

Päätösehdotus oli

Hiedanranta Ky perustetaan ja yhtiösopimus hyväksytään.

Tampereen kaupunki tekee 750 000 euron sijoituksen Hiedanranta Ky:n yhtiöpääomaan.

Hiedanrannan Kehitys Oy perustetaan ja perustamissopimus hyväksytään.

Tampereen kaupunki merkitsee 50 kappaletta 1 000 euron arvoisia perustettavan yhtiön osakkeita, yhteensä 50 000 euroa.

Talousarvion kaupungin yhteisiin eriin osakkeisiin ja osuuksiin lisätään 800 000 euroa.

Talousarviota 2019 muutetaan siten, että elinvoima- ja osaamislautakunnan Hiedanrannan kehitysohjelman talousarvioon siirretään 480 000 euroa yhdyskuntalautakunnan sekä 350 000 euroa asunto- ja kiinteistölautekunnan Hiedanrannan kehitysohjelmalle kohdistettuja menoja.

Konsernijohtaja valtuutetaan tekemään yhtiön perustamisasiakirjoihin tarvittaessa vähäisiä ja teknisluonteisia korjauksia ja päivityksiä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Tero Tenhunen, Janne Salonen, Teppo Rantanen, Mikko Nurminen, Jukka Männikkö, Juha Kaivonen, Reijo Väliharju, Sanna Kareinen, Jyri Nuojua, Olli Nurminen/Monetra Pirkanmaa Oy, Päivi Litmanen/Monetra Pirkanmaa Oy

Kokouskäsitely

Ilkka Sasi teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen:

Tampereen kaupungin omistamilla maa-alueilla on arvioiden mukaan myös kohteita, joissa on pilaantunueita maita. Pilaantuneista maista tulee toteuttaa vaiheittain kokonaiselvitys, jossa ensin selvitetään alueet ja toisessa vaiheessa hallintasuunnitelma ja riskiarviot. Selvitystyö aloitetaan Hiedanrannan teollisuusalueesta.

Antti Ivanoff, Lassi Kaleva ja Mikko Aaltonen kannattivat Sasin toivomusponsiehdotusta.

Aarne Raevaara ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Jaakko Stenhäll, Matti Höyssä, Yrjö Schafeitel, Ari Wigelius, Pekka Salmi ja Aila Dünder-Järvinen kannattivat Sasin toivomusponsiehdotusta.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi Raevaaran palautusehdotuksen rauenneen kannatuksen puuttuessa.

Tämän jälkeen puheenjohtaja totesi, että koska kaupunginhallituksen ehdotukseen ei ole tehty muutosehdotusta se on tullut valtuuston päätökseksi.

Tämän jälkeen puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, voidaanko Sasin tekemä toivomusponsiehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska toivomusponsiehdotusta ei vastustettu puheenjohtaja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Liitteet

- 1 Hiedanrannan Kehitys Oy yhtiöjärjestys
- 2 Hiedanranta yhtiömallin raportti
- 3 Hiedanranta Ky yhtiösopimus
- 4 Hiedanrannan Kehitys Oy perustamissopimus
- 5 Avancen lausunto valtioneuvostasiassa
- 6 Hiedanranta yhtiömallin esittely
- 7 Hiedanranta veromuistio
- 8 Aarne Raevaaran eriävä mielipide 15.4.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, § 136, 17.12.2019

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, § 93, 18.06.2019

§ 136

Pirkanmaan Voimia Oy:n osakassopimuksen muuttaminen ja omien osakkeiden hankinta- ja myyntivaltuutuksen antaminen sekä osingonjaosta päättäminen

TRE:3971/02.04.00/2019

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, 17.12.2019, § 136

Valmistelija / lisätiedot:

Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Pirkanmaan Voimia Oy:n osakassopimuksen muutos hyväksytään.

Yhtiön hallituksen esitys omien osakkeiden hankinta- ja myyntivaltuutuksen antamisesta hyväksytään.

Yhtiön hallituksen esitys 300 euroa/osake suuruisesta osingonjaosta hyväksytään.

Päätökset annetaan kuntalain 46 §:n mukaisesti tiedoksi kaupungin edustajalle Pirkanmaan Voimia Oy:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa.

Esteellisyys

Ilpo Sirniö ja Sinikka Torkkola ilmoittivat esteellisyytensä hallitusjäsenyytensä perusteella (hallintolaki § 28 1. mom. kohta 5) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Perustelut

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 18.6.2019 § 93 Pirkanmaan Voimia Oy:n osakaspohjan laajentamisesta ja osakassopimuksen muuttamisesta. Päätöksellä valmistauduttiin Tamperetta ympäröivien kuntien mahdolliseen osakkuuteen yhtiössä ja yhteistyön jatkumiseen in-house-sidosyhteistyönä.

Tavoite ja yhteistyö eivät ole päätöksen jälkeen muuttunut, mutta Nokian, Ylöjärven ja Lempäälän kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen on tullut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

esiin tarve vielä muuttaa osakassopimusta yhdestä kohdasta. Pienosakkaiksi tulevat kunnat toivovat osakassopimukseen samanlaista lunastussitoumusta Tampereen kaupungilta ja Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä kuin esimerkiksi Tuomi Logistiikka Oy:n osakassopimukseen kirjattiin.

Lisäksi kesäkuun päätöksen mukaista osakkeiden myyntiä Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä uusille osakkaille esitetään vielä muutettavaksi siten, että yhtiön hallitukselle annetaan valtuudet hankkia vapaan oman pääoman puitteissa enintään kymmenen kappaletta omia osakkeita ja että hankinta voidaan toteuttaa suunnatusti tai osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Yhtiö voi sitten edelleen tarpeen mukaan myydä osakkeita uusille osakaskunnille sitä mukaa kuin neuvottelut etenevät.

Pirkanmaan Voimia Oy:n ensimmäinen toimintavuosi on toteutumassa jonkin verran budjetoitua parempana. Liikevaihtoa on yhtiön laatiman ennusteen mukaan kertymässä noin 62 milj. euroa ja nettotuloksen arvioidaan olevan noin 0,7 milj. euroa, mikä ylittää tavoitteen 0,3 milj. eurolla. Ennustettua parempi tulos selittyy kuluvan vuoden budjettiin varatuilla yhtiöittämiseen liittyvillä kustannuksilla, joiden ei kuitenkaan kokonaisuudessaan arvioida toteutuvan. Yhtiö on laatinut tilanteesta 29.8.2018 - 30.9.2019 tilintarkastetun välitilinpäätöksen. Siinä yhtiön liikevaihto oli 49,0 milj. euroa ja nettotulos 0,47 milj euroa. Välitilinpäätökseen ja koko vuoden ennusteeseen perustuen yhtiön hallitus esittää ylimääräiselle yhtiökokoukselle enintään 0,3 milj. euron suuruista osingonjakoa. Tampereen kaupungin osalta se vastaa 0,246 milj euron summaa.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Janne Salonen, Sami Suojanen, Sanna Kareinen

Liitteet

- 1 Kutsu ylimääräiseen yhtiökokoukseen 19.12.2019
  - 2 Välitilinpäätös ja toimintakertomus 29.8.2018 - 30.9.2019
  - 3 Pirkanmaan Voimia Oy, osakassopimus
-

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, 18.06.2019, § 93

Valmistelijat / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Pirkanmaan Voimia Oy:tä koskevat linjaukset osakejärjestelyiden toteuttamisesta osakaspuhjan laajentamiseksi hyväksytään.

Pirkanmaan Voimia Oy:n muutettu osakassopimus hyväksytään.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Konsernijohtaja oikeutetaan tekemään asiakirjaan tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia.

Perustelut

Pirkanmaan Voimia Oy on Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirin vuonna 2018 lokakuussa perustama yhtiö, joka tuottaa, järjestää ja kehittää ateria- ja puhtauspalveluita Tampereen kaupungille ja ateriapalveluita Pirkanmaan sairaanhoitopiirille. Yhtiön liikevaihtoennuste vuodelle 2019 on noin 61 milj. euroa.

Yhtiön omistus jakautuu tällä hetkellä seuraavasti: Tampereen kaupunki omistaa yhtiöstä 820 osaketta (82 %) ja sairaanhoitopiiri 180 osaketta (18 %). Yhtiön liiketoimintasuunnitelmaan on kirjattu tavoitteeksi kasvaa ja kehittyä omistajien palvelutarpeiden mukaan. Yhtiön tulevaisuuden strategiaan sisältyy myös maltillinen kasvu uusien omistajien kautta Pirkanmaan alueella synergiaetuja hyödyntäen. Liiketoiminnan ja hankintalain näkökulmasta yhtiö on tunnistanut tarpeen tehdä omistukseen liittyviä ratkaisuja vuoden 2019 aikana. Hankintalaki on muuttunut ulkoisen myynnin osalta rajoittavammaksi ja yhtiöllä on tällä hetkellä vanhojen sopimusten johdosta vähäistä ateriapalvelumyyntiä lähikuntiin. Pirkanmaan Voimia Oy on tunnistanut vaihtoehtoina joko lopettaa kokonaan muille kunta-asiakkaille tapahtuva vähäinenkin myynti, tai harkita omistusjärjestelyjä lähikuntien kanssa. Hankintalain mukaan sidosyksikkö, kuten Pirkanmaan Voimia Oy, saa harjoittaa enintään viisi prosenttia ja enintään 500.000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Tätä ulkoista myyntiä yhtiössä on tarkasteltu heti yhtiön aloitettua toimintansa ja tehty suunnitelmia sekä toimenpiteitä hankintalain vaatimukseen vastaamiseksi. Yhtiön kunta-asiakkaiden tullessa yhtiön osakkaiksi, olisi yhtiöllä mahdollisuus jatkaa nykyisiä palvelusopimuksia tai tehdä jatkosopimukset nykyisten asiakkaiden kanssa rajaten samalla yhtiön ulkoinen myynti hankintalain mukaisiin rajoihin.

Hankintalain vaatimukset huomioiden ja yhtiön liiketoiminnan laajentumisen näkökulmasta omistajien kesken on alustavasti neuvoteltu seuraavista periaatteista Pirkanmaan Voimia Oy:n laajentumista koskien. Pirkanmaan Voimia Oy:n osakaspohjaa pyritään laajentamaan aluksi kuntiin, joille yhtiön palveluita on jo vähäisessä määrin myyty. Nykyisiä asiakkaita ovat Lempäälä, Nokia, Ylöjärvi sekä Vesilahti. Esimerkkinä tällaisesta myynnistä on oppilasruokailu kiinteistössä, jossa Tredun järjestämänä toteutetaan ammatillista koulutusta ja samassa koulukiinteistössä ao. kunnan järjestämänä lukiokoulutusta. Osakaspohjan laajentumisen tavoiteaikataulu on vuosi 2019.

Osakejärjestelyjen toteuttamisesta on omistajien kesken keskusteltu, että Pirkanmaan sairaanhoitopiiri myy osakkeet uusille osakaskunnille (yhteensä noin yksi prosentti osakkeista), kuntien nykyisten palveluostojen suhteessa. Osakkeen arvoksi on sovittu yhtiön taseesta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

määritettävä osakkeen substanssiarvo. Osakekaupat pyritään tekemään syksyn 2019 aikana. Jos yhtiön toiminta-alue vielä tulevaisuudessa laajenee, esimerkiksi suunnitellun sote- ja maakuntauudistuksen johdosta, voi yhtiö ostaa myös omia osakkeitaan ja myydä niitä mahdollisesti tulevaisuudessa mukaan tuleville julkisyhteisöille. Omien osakkeiden osto edellyttää, että yhtiön taseeseen on kertynyt jakokelpoisia varoja, mikä on mahdollista vasta yhtiön ensimmäisen tilikauden päätyttyä 31.12.2019 jälkeen eli käytännössä keväällä 2020.

Uusien pienosakkaiden mukaantulo vaatii muutoksia osakassopimukseen. Uudistettu osakassopimus viedään hyväksyttäväksi Tampereen kaupungin konsernijaostoon (pykälän liitteenä) ja sairaanhoitopiirin hallitukseen alkusyksyllä 2019. Yhtiö toimii edelleen omistajiensa sidosyksikkönä, eli ns. in house -yhtiönä ja näin ollen sen tarkoituksena on mahdollistaa omistajien tehokas palvelu. Osakassopimuksen muutokset noudattelevat laajemmin omistetuille in-house yhtiöille laadittua mallia. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) mukaan sidosyksikköaseman osalta edellytyksenä on mm. että hankintayksikkö yksin tai muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yksikköön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa. Määräysvalta ilmenee ensisijaisesti omistuksen kautta, mutta kovin pienten mikro-osakkuuksien kohdalla se ei yksin ole riittävää, joten hankintayksiköllä tulee olla muu riittävä vaikutusmahdollisuus sidosyksikön toimintaan ja sen ohjaamiseen.

Uusien pienomistajien omistusosuus tulee muodostumaan pieneksi ja näin ollen vaikutusvalta yhtiökokouksessa olisi marginaalinen. Pienomistajien vaikutusvaltaa on siten pyritty lisäämään antamalla pienomistajille yksi yhteinen hallituspaikka sekä perustamalla yhtiön osakaskokous. Osakaskokouksessa jäsenenä ovat kaikki omistajat ja se käsittelee yhtiön strategiset ja merkitykselliset asiat sekä muodostaisi niistä kannan tiedoksi hallituksen ja yhtiökokouksen varsinaisille päätöksille. Lisäksi osakaskokouksella olisi tietojensaantioikeus hallitukselta, jotta se voisi käyttää vaikutusvaltaa yhtiöön. Hallituspaikkojen antamisella ja osakaskokouksen perustamisella on pyritty siihen, että pienomistajat saisivat hankintalain mukaisen riittävän vaikutusvallan yhtiöön, jotta omistajien olisi mahdollista hankkia yhtiöltä palveluita suoraan. Yhtiöjärjestys mahdollistaa hallituksen koon kasvattamisen yhdellä jäsenellä, joten yhtiöjärjestykseen ei tarvitse tässä yhteydessä tehdä muutoksia. Pirkanmaan Voimia Oy:n yhtiöjärjestyksen 5 §:n mukaan yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu kolmesta yhdeksään varsinaista jäsentä.

Vaihtoehtona tälle järjestelylle on jatkaminen nykyisellä omistuspohjalla, jolloin kaikkien palvelujen myyminen muille lähikunnille tulisi päättyä hyvin pian, viimeistään niiden hankintasopimusten päättyessä. Tästä aiheutuisi Pirkanmaan Voimia Oy:lle liikevaihdon pienentyminen, joka ei tosin olisi euromääräisesti tällä hetkellä kovin merkittävä yhtiön

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

liikevaihdon näkökulmasta. Strategisesti ja in house -yhtiön kasvustrategian toteuttamisen näkökulmasta osakejärjestely luo kuitenkin yhtiölle monenlaisia mahdollisuuksia kehittää ja skaalata toimintaansa. Yhtiön tulevien investointien kannalta ja toiminnan skaalaetujen varmistamiseksi laajempi omistajapohja takaa in house -yhtiössä edullisemmat hinnat kaikille omistaja-asiakkaille. Ratkaisu on strategisesti ja investointien toteuttamisen kannalta tärkeä.

Lausunnot

Lakiyksikön lausunto, lakimies Jyri Nuojua:

Mikäli yhtiö jatkaa sopimuksiaan ulkopuolisten asiakkaiden kanssa, tulisi niiden hankkia yhtiöstä omistusosuus ja saada riittävä määräysvalta. Mikäli uusien omistaja-asiakkaiden omistusosuus jää esitetysti vähäiseksi, on määräysvaltaa pyrittävä lisäämään perusteluissa ja osakassopimuksessa todetuin tavoin.

Tiedoksi

Annina Nääppä, Arto Vuojolainen, Esa Sairanen/Pirkanmaan Voimia Oy,
Pasi Virtanen/Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

Esteellisyys

Ilpo Sirniö ja Olga Haapa-aho ilmoittivat esteellisyytensä hallitusjäsenyytensä perusteella (hallintolaki § 28 1. mom. kohta 5) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Liitteet

- 1 Pirkanmaan Voimia Oy, osakassopimus
- 2 Pirkanmaan Voimia Oy, osakassopimus, muutokset merkitty
- 3 Pirkanmaan Voimia Oy, yhtiöjärjestys

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 137

Tampereen kaupungin omistamien Hermia Yrityskehitys Oy:n osakkeiden myynti

TRE:7408/02.04.00/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Sami Suojanen, puh. 040 801 6656, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Pekka Jussilan, Wendy Keski-Keturin ja Petri Purmosen tarjous Tampereen kaupungin omistamien Hermia Yrityskehitys Oy:n osakkeiden ostamisesta hyväksytään.

Tampereen kaupunki myy Pekka Jussilalle 95 osaketta, Wendi Keski-Keturille 120 osaketta ja Petri Purmoselle 120 osaketta hinnalla 7 euroa /osake, yhteensä 2.345 euroa.

Liitteenä olevat kauppakirjat hyväksytään.

Konsernijohtaja oikeutetaan tekemään tarvittaessa kauppakirjoihin teknisluonteisia korjauksia tai muutoksia.

Perustelut

Tampereen kaupunki omistaa 335 kappaletta Hermia Yrityskehitys Oy:n (HYK) osakkeita. Osakemäärä edustaa 15,6 prosentin osuutta yhtiön osakkeista. Kaupunki on nimennyt yhden edustajan yhtiön hallitukseen.

Tampereen kaupungista tuli HYK Oy:n omistaja vuonna 2015 osana yritysjärjestelyä, jossa Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy myi Tampereen Teknologiaakeskus Oy:n perintönä tulleet Hermia Yrityskehitys Oy:n osakkeet kaupungille. Kaupassa osakkeiden tasearvo oli 93.000 euroa. Kauppaan kuului myös tasearvoltaan 90 000 euron vaihtovelkakirjalaina, jonka vaihtosuhte oli 150 osaketta. Vaihtovelkakirjalainalle kertyi korkoa 18.000 euroa. Koron muunto osakkeiksi vuonna 2016 lisäsi kaupungin omistusta 30 osakkeella.

Yhtiön pääomistaja Pekka Jussila sekä yhtiön henkilökuntaan kuuluvat Wendy Keski-Keturi ja Petri Purmonen ovat tehneet tarjouksen kaupungin omistamien Hermia Yrityskehitys Oy:n osakkeiden

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

ostamisesta. He tarjoavat seitsemän euron osakekohtaista hintaa. Tarjouksen perusteella kaupungin osakeomistuksen arvo olisi 2.345 euroa.

Tarjous noudattaa HYK:n yhtiökokouksen kesäkuussa 2019 antamaa valtuutusta, jossa mahdollisen osakeannin merkintähinnaksi päätettiin 7 - 2.400 euroa osakkeelta.

Vähemmistöosakkuus yrityskehitykseen ja yritysten kansainvälistymispalveluihin erikoistuneessa yhtiössä ei kuulu Tampereen kaupungin toimintaan ja toisaalta Tampereen kaupungin omistuksella on vähän annettavaa yhtiön toiminnan kehittämiseen. Siksi Hermian Yrityskehitys Oy:n omistuksesta luopuminen on perustelua kaupungin näkökulmasta.

Kaupungin omistajaohjauksen arvion mukaan osakkeista tarjottu hinta vastaa yhtiön taloudellista tilannetta ja tulevaisuuden näkymiä. Siksi omistajaohjaus puoltaa osakkeista tehdyn ostotarjouksen hyväksymistä.

Vuonna 2018 HYK:n liikevaihto ja tuotot olivat yhteensä noin 160.000 euroa ja vuonna 2019 niiden arvioidaan olevan noin 157.000 euroa. Kumpanakin vuonna tulos on ollut tappiollinen. Yhtiön taseen loppusumma on noin 362.000 euroa. Yhtiö työllistää kokopäiväisesti kolme henkilöä.

Kaupungin taseessa HYK:n osakkeet on arvostettu 201.000 euron arvoiseksi. Tarjotulla hinnalla osakkeiden myynnistä tulee kaupungille 198.655 euron alaskirjaus vuoden 2019 tilinpäätökseen.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Sami Suojanen, Janne Salonen, Sanna Kareinen

Liitteet

- 1 Kauppakirja Hermia Yrityskehitys Oyn osakkeista, Tampere-Jussila
- 2 Kauppakirja Hermia Yrityskehitys Oyn osakkeista, Tampere-Keski-Keturi
- 3 Kauppakirja Hermia Yrityskehitys Oyn osakkeista, Tampere-Purmonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, § 138, 17.12.2019

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, § 117, 08.10.2019

§ 138

Tampereen Keskuspuhdistamo Oy:n osakaskuntien vastaukset Tampereen ehdotettavaan vesiliiketoiminnan selvitykseen

TRE:5978/11.03.00/2019

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, 17.12.2019, § 138

Valmistelija / lisätiedot:

Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Sami Suojanen, puh. 040 801 6656, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884 , etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Tampereen Keskuspuhdistamo Oy:n osakaskuntien vastaukset Tampereen ehdotettavaan vesiliiketoiminnan selvitykseen merkitään tiedoksi.

Tampereen Vesi Liikelaitosta pyydetään laatimaan kesään 2020 mennessä pitkän tähtäimen suunnitelma vesiliiketoiminnan järjestämisestä ja toiminnan vaatimista investoinneista siten, että Tavase Oy toteutuu ja siten, että Tavase Oy ei toteudu.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen Keskuspuhdistamo Oy:n osakaskuntien vastaukset Tampereen ehdotettavaan vesiliiketoiminnan selvitykseen merkitään tiedoksi.

Tampereen Vesi Liikelaitosta pyydetään laatimaan kesään 2020 mennessä pitkän tähtäimen suunnitelma vesiliiketoiminnan järjestämisestä ja toiminnan vaatimista investoinneista.

Kokouskäsitely

Puheenjohtaja Kalervo Kummola ehdotti, että Tampereen Vesi Liikelaitosta pyydetään laatimaan kesään 2020 mennessä pitkän tähtäimen suunnitelma vesiliiketoiminnan järjestämisestä ja toiminnan vaatimista investoinneista siten, että Tavase Oy toteutuu ja Tavase Oy ei toteudu. Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Perustelut

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 8.10.2019 § 117, että Tampere ehdottaa Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

osakaskunnille yhteisen selvityksen tekemistä vesiliiketoiminnan tulevaisuudesta. Konsernijaoston puheenjohtaja, konsernijohtaja ja omistajaohjauksen edustajat tapasivat keskuspuhdistamon osakaskuntien kuntajohtajia ja luottamushenkilöjohtoa 28.11.2019.

Pirkkala ja Tampere olivat selvityksen tekemisen kannalla, kun taas Kangasala, Lempäälä ja Ylöjärvi eivät kannattaneet selvitystä. Vesilahden edustajat eivät olleet paikalla, eikä kunnan kantaa oltu toimitettu muulla tavoin neuvotteluun.

Neuvottelun johtopäätöksenä todettiin, että yhteiselle vesiliiketoiminnan selvitykselle ei ole edellytyksiä tällä hetkellä.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Janne Salonen, Sami Suojanen, Sanna Kareinen

---

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, 08.10.2019, § 117

Valmistelijat / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupunkiseudun kunnille esitetään Tampereen seudullista vesihuoltoa koskevan selvityksen käynnistämistä.

Perustelut

Tampereen seudun keskuspuhdistamon rakennustyöt ovat käynnissä Tampereen Sulkavuorella. Toiminnan on määrä alkaa vuonna 2023. Keskuspuhdistamo toteutetaan seudullisena yhteistyönä.

Seuraava ja luonnollinen askel seudullisessa vesiyhteistyössä olisi toiminnan, vesilaitosten, puhtaan veden putkistojen ja viemäreiden keskittäminen yhdelle seudulliselle vesihuolto-organisaatiolle. Parhaimmillaan seudullinen toimija parantaisi vesihuollon toimintavarmuutta, kehittäisi suunnittelua ja hallitsisi vesihuoltokustannuksia.

Tampereen seudun kuntayhtymä ja kunnat selvittivät seudun vuosihuollon organisoimista vuosina 2009 ja 2010. Tampereen jatkovalmistelussa vuonna 2014 (kaupunginhallitus 10.11.2014) päätettiin toteuttaa Sulkavuoren keskuspuhdistamo, mutta puhtaan veden liiketoiminta päätettiin arvioida erikseen myöhemmin.

Nyt mahdollisesti aloitettavassa selvityksessä päivitetään laitosten ja verkostojen arvot, seudullisen vesihuollon vaikutukset omistajiensa talouteen, asiakashintoihin, toimintavarmuuteen, toiminnan tehokkuuteen, investointeihin ja vesihuollon riskien hallintaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen kaupungin omistajaohjausyksikkö koordinoisi selvitystä ja siihen pyydetäisiin mukaan myös seudun muut kunnat. Selvitys tehtäisiin vuosina 2019 ja 2020. Toimenpide-ehdotusten vuoro olisi vuoden 2020 loppupuolella.

Tampereen seudullista vesihuoltoa koskevan selvityksen tekeminen on kirjattu konsernijohtajan vuoden 2019 tulokorttiin, jonka kaupunginhallitus on vahvistanut.

Kaupunginvaltuutettu Esa Kanerva on tehnyt asiasta valtuustoaloitteen.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Sami Suojanen, Janne Salonen, Annina Nääppä

Kokouskäsitely

Konsernijaoston myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden controller Sami Suojaselle. Hän oli asiantuntijana läsnä asian käsittelyn aikana.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 139

Säätiön hallituksen ilmoitus (Salassa pidettävä)

Julkisuuslain 24 §:n 19 -kohta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 140

Jäsenen nimeäminen Tammenlehväsäätiön hallitukseen loppukaudelle 2020

TRE:7706/00.03.01/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Sami Suojanen, puh. 040 801 6656, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884 , etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tammenlehväsäätiön hallitukseen jäseneksi loppukaudelle 2020 nimetään Seppo Rantanen.

Perustelut

Tammenlehväsäätiö pyytää 10.12.2019 päivätyllä kirjellään Tampereen kaupunkia nimeämään 1.1.2020 alkaen säätiön hallitukseen yhden (1) jäsenen toimikauden loppuun eli 31.12.2020 asti.

Hallituksen jäsen Timo P. Nieminen on pyytänyt eroa Tammenlehväsäätiön hallituksen jäsenyydestä 1.1.2020 alkaen vedoten pitkäaikaisiin oleskeluihin ulkomailla. Tammenlehväsäätiön hallitus on myöntänyt eron kokouksessaan 9.12.2019.

Yleishyödyllisenä yhteisönä Tammenlehväsäätiö hankkii ja varustaa asunto-, hoito- ja kuntoutustiloja ensisijaisesti sotainvalideille ja muille sotiemme veteraaneille sekä tämän tarpeen päätyttyä vanhuksille ja vammaisille.

Tammenlehväsäätiön 18.2.2009 vahvistettujen sääntöjen mukaan säätiön omaisuutta ja asioita hoitaa ja sitä edustaa säätiön hallitus, johon kuuluu viisi (5) neljäksi kalanterivuodeksi kerrallaan valittua jäsentä. Hallituksen jäsenistä Tampereen kaupunginhallitus nimeää kolme (3). Sotainvalidien Veljesliiton Tampereen osaston ry:n johtokunta yhden (1) ja Tampereen Sotaveteraanien Huoltoyhdistys ry:n hallitus yhden (1) jäsenen. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kunkin vuoden ensimmäisessä kokouksessa.

Tampereen kaupungin nimeämät jäsenet säätiön hallituksessa kaudelle 2017-2020 ovat Taru Kuosmanen, Timo P. Nieminen ja Pauli Ruoholahti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tiedoksi

Satu Laitinen/Tammenlehväsäätiö, nimetty, Arto Vuojolainen, Sami Suojanen, Janne Salonen

Liitteet

1 Jäsenen nimeämispyyntö Tammenlehväsäätiön hallitukseen vuodeksi 2020

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 141

Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan nimeäminen Tampereen Oopperatoimintasäätiölle vuodelle 2020

TRE:7620/00.03.01/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Rahoituspäällikkö Janne Salonen, puh. 040 560 0702, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen Oopperatoimintasäätiön tilintarkastajaksi tarkastamaan säätiön tilejä ja hallintoa vuodelle 2020 nimetään Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:sta KHT Niilo Järkäs ja varatilintarkastajaksi KHT Riitta Järvi.

Perustelut

Tampereen Oopperatoimintasäätiö pyytää 15.11.2019 päivätyllä kirjeellä Tampereen kaupunginhallitusta valitsemaan säätiön sääntöjen mukaisesti yhden tilintarkastajan ja yhden varatilintarkastajan vuodelle 2020. Tilintarkastajien tulee olla hyväksytyjä tilintarkastajia. Vuonna 2019 tilintarkastajina ovat toimineet sisäinen tarkastaja, JHT, HT Piritta Haapahuhta, varalla sisäinen tarkastaja, HT Jukka Piirto ja Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:sta KHT Niilo Järkäs, varalla KHT Riitta Järvi.

Säätiö on muuttamassa sääntöjään kaupungin toiveiden mukaisesti niin, että se jatkossa valitsee tilintarkastajat itse.

Tiedoksi

Marja Virta/Tampereen Oopperatoimintasäätiö, nimetyt, Arto Vuojolainen, Markus Kiviaho

Liitteet

1 Tampereen Oopperatoimintasäätiön kirje 15.11.2019

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 142

Tiedoksi merkittävät asiat

TRE:232/00.04.01/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tanpere.fi

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Konsernijaoston myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden Pirkan opiskelija-asunnot Oy:n toimitusjohtaja Timo Jokiselle ja hallituksen puheenjohtaja Pekka Salmiselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kohdan 2 käsittelyn aikana.

Konsernijaoston myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden Koy Tampereen Monitoimiareenan toimitusjohtaja Marko Hurmeelle. Hän oli asiantuntijana läsnä kohdan 1 käsittelyn aikana.

Lauri Lyly poistui kokouksesta.

Perustelut

1) Koy Tampereen Monitoimiareenan tilannekatsaus. Katsauksen esittää toimitusjohtaja Marko Hurme.

2) Pirkan Opiskelija-asunnot Oy:n tilannekatsaus. Katsauksen esittävät hallituksen puheenjohtaja Pekka Salminen ja toimitusjohtaja Timo Jokinen.

3) Tilannekatsaus Tampereen kaupungin työterveyspalveluiden järjestämisestä ja Tullinkulman Työterveys Oy:n toimintamallista kaupunginhallituksen 28.10.2019 päätöksen jälkeen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§138, §139, §142

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhalti-jayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus

§135, §136, §137, §140, §141

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Aleksis Kiven katu 14–16 C, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella <http://www.tampere.fi/asiointi/> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.